

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vyjádření Etické komise

Příloha č. 2: Úvod k elektronickému dotazníku

Příloha č. 3: Informovaný souhlas k rozhovorům

Příloha č. 4: Dotazník pro bývalé hráčky

Příloha č. 5: Rozhovor Adam

Příloha č. 6: Rozhovor Bára

Příloha č. 7: Rozhovor Cyril

Příloha č. 8: Rozhovor David

Příloha č. 9: Rozhovor Emil

Příloha č. 1: Vyjádření etické komise

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Drop out ve vrcholovém basketbalu dívek

Forma projektu: výzkumná práce - diplomová práce

Období realizace: Leden 2023 – duben 2023

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Předkladatel: Nikola Lisá, UK FTVS, Management TVS

Hlavní řešitel: Nikola Lisá, UK FTVS, Management TVS

Místo výzkumu (pracoviště): Výzkum bude probíhat na k výzkumu neutrálním, bezpečném veřejném a předem domluveném místě

Vedoucí práce (v případě studentské práce): Mgr. William Morea Crossan, Ph.D

Popis projektu: Hlavním cílem této práce je pomocí elektronického dotazování přijít na důvody odchodu bývalých hráček, v rámci posledních pěti uplynulých sezón, v kategoriích U13–U19 (tzv. věková kategorie 12–19 let) z basketbalových Sportovních center mládeže (dále jen SCM) a Sportovních středisek (dále jen SpS), které mají přidělený statut od roku 2022. Tedy v době, kdy bude výzkum probíhat. Primárním zájmem je tedy zjistit, jaké jsou motivy odlivu těchto hráček, a jak tyto faktory bývalé hráčky vnímají ve vrcholových basketbalových klubech. Dalším cílem práce bude získat výpovědi některých trenérů v rámci hloubkových rozhovorů. Získat tak informace o vnímání problematiky z druhé strany. Cíle práce budou zjištěny prostřednictvím kombinace kvantitativního a kvalitativního výzkumu.

Pro získání požadovaných dat od bývalých hráček bude použit polostrukturovaný elektronický **dotazník** (pro kvantitativní metodu) a **hloubkové polostrukturované rozhovory** s vybranými trenéry klubů (pro kvalitativní metodu), ve kterých nebudou zjišťovány citlivé informace. Výsledky dotazníku budou interpretovány dohromady, klubům bude zachována anonymita.

Kontakty na respondentky budou získány ve spolupráci s Českou basketbalovou federací (viz níže: **Pozvání k účasti organizacím**). Dotazník bude poslán hráčkám, které skončily s basketbalem přes emailovou adresu. Nebude se jednat o veřejné vystavení na internetu.

Otázky budou strukturované takovým způsobem, aby cíleně nezasahovaly citlivá témata. Nutno však poznamenat, že odpovědi na některé otázky mohou u dívek vyvolat emocionální reakce. Neboť důvody odchodu z klubu jednotlivých dívek mohou spadat pod obecně známé důvody, jiné zase důvody, které nelze předvídat a mohou tak spadat pod citlivá data.

Charakteristika účastníků výzkumu: Při první tzv. kvantitativní části by mělo dojít k rozeslání dotazníku všem hráčkám ve věku 12-19 let, které v těchto kategoriích opustily SCM a SpS kluby. Předpokládaný počet není zatím jasný, počítáme cca s 400 bývalými hráčkami. V případě nezletilých hráček budou dotazníky vyplněny za asistence rodičů.

V druhé tzv. kvalitativní části budou vybráni trenéři z SCM (přibližně 10 zletilých trenérů), se kterými bude proveden hloubkový rozhovor. U obou šetření bude zachována anonymita. Trenéři jako takoví mají nejspíše minimální zkušenosti s rozhovory. Nebudou však vybíráni podle žádných specifických kritérií. Výzkumu se neúčastní osoby s akutním (zejména s infekčním) onemocněním.

Zajištění bezpečnosti: Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než očekávaná rizika v rámci daného výzkumu. Rozhovory budou probíhat na neutrálním, bezpečném, předem domluveném místě.

Etické aspekty výzkumu: Kvantitativní část výzkumu zahrnuje vulnerabilní skupinu nezletilých osob. Velkým přínosem daného výzkumu bude vyzdvižení problematiky dnešního organizovaného sportu a poukázání na faktory, které jsou klíčové pro, jak fyzické i psychické zdraví dětí ve sportu. Odpovědi dotazovaných jednotlivců mohou výrazně pomoci v budoucím fungování vrcholových klubů.

Potenciální střet zájmů: Vztah k danému klubu: hrála jsem za jeden klub basketbal zhruba 8 let a zároveň jsem trénovala malé děti 2 roky po skončení mého účinkování. Dále se osobně znám s některými trenéry v klubu. K potenciálnímu či skutečnému střetu zájmů však v rámci mého výzkumu dojít nemůže, neboť tam již několik let nepůsobím a hráčky, které budu dotazovat, osobně neznám.

Zároveň má daná metoda výzkumu strukturu, dotazovaný je zde na dobrovolné bázi a může kdykoliv odmítnout zodpovězení dané otázky. Nemám žádný zájem na ovlivnění výzkumu a jeho výsledku. Výzkum bude čistě objektivní. Data nebudou mezi kluby porovnávány.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracována v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Z osobních údajů bude získáván věk, e-mailovou adresu a odpovědi na otázky z dotazníků a rozhovoru - tyto údaje budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít vedoucí práce a já. Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby - budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou bezprostředně do 1 týdne po testování anonymizována. Získaná data budou zpracována, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Pořizování fotografií/videí/audio nahrávek účastníků:

Rozhovor bude nahrán mnou na diktafon či mobilní telefon, bezprostředně poté bude nahrán do počítače a z diktafonu či mobilního telefonu ihned smazán. Po přepsání rozhovoru a anonymizaci osobních dat bude nahrávka smazána do 2 týdnů. Neanonymizovaná nahrávka verze rozhovoru bude bezpečně uchována pouze u hlavního řešitele na heslem zajištěném počítači a nebude nikde zveřejňována. Po přepsání bude účastníkům výzkumu text předložen ke schválení. Zveřejněny budou pouze přepsané anonymizované a účastníkem schválené rozhovory či jejich části. Poté vymažu i záznam z počítače, který již nebudu potřebovat.

Fotografie: Během výzkumu nebudou pořízeny žádné fotografie a videa. V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu (IS): přiložen IS + úvodu k dotazníku

Povinností **všech účastníků výzkumu na straně řešitele** je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření. Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně. Potvrzuji, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 8. 12. 2022

Podpis předkladatele:

Datum a podpis odpovědného pracovníka z místa výzkumu:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: Předsedkyně: doc. PhDr. Irena Parry Martínková, Ph.D.

Členové: prof. MUDr. Jan Heller, CSc.

prof. PhDr. Pavel Slepíčka, DrSc.

PhDr. Pavel Hráský, Ph.D.

Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.

MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem:

dne: 13. 12. 2022

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a **neshledala rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
Josef Martího 31, 162 52, Praha 6

.....
podpis předsedkyně EK UK FTVS

Příloha č. 2: Informovaný souhlas trenéři

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

INFORMOVANÝ SOUHLAS k žádosti 239/2022 - trenéři/trenérky

Vážený pane, vážená paní,

v souladu se Všeobecnou deklarací lidských práv, nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů a dalšími obecně závaznými právními předpisy (jakož jsou zejména Helsinská deklarace, přijatá 18. Světovým zdravotnickým shromážděním v roce 1964 ve znění pozdějších změn (Fortaleza, Brazílie, 2013); Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zejména ustanovení § 28 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb.) a Úmluva o lidských právech a biomedicině č. 96/2001, jsou-li aplikovatelné), Vás žádám o souhlas s Vaší účastí ve výzkumném projektu na UK FTVS v rámci diplomové práce s názvem „Drop out dívek ve vrcholovém basketbalu“ prováděné na s Vámi domluveném, k výzkumu neutrálním, místě.

Projekt bude probíhat v období: ledna 2023 do dubna 2023.

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Cílem výzkumného projektu je zjistit, jaké jsou důvody odchodu dívek z basketbalových SCM a SpS ve věkové kategorii 12–19 let, které odešly za posledních pět sezón.

Metoda sběru dat je neinvazivní. Jde o osobní dotazování formou hloubkových polostrukturovaných rozhovorů. Rozhovory budou probíhat na základě dohody s Vámi na předem domluveném neutrálním bezpečném veřejném místě a budou trvat maximálně 45 minut. Rozhovor bude nahrán mnou na diktafon či mobilní telefon, bezprostředně poté bude nahrán do počítače a z diktafonu či mobilního telefonu bude ihned smazán. Po přepsání rozhovoru a anonymizaci osobních dat bude nahrávka smazána do 2 týdnů. Neanonymizovaná nahrávka verze rozhovoru bude bezpečně uchována pouze u hlavního řešitele na heslem zajištěném počítači a nebude nikde zveřejňována. Po přepsání Vám bude text předložen ke schválení. Zveřejněny budou pouze přepsané anonymizované a Vámi schválené rozhovory či jejich části. Poté vymažu i záznam z počítače, který již nebudu potřebovat.

Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto typu výzkumu.

Výzkumu se nezúčastní osoby s akutním (zejména s infekčním) onemocněním.

Vaše účast v projektu je dobrovolná a nebude finančně ohodnocena.

Přínos tohoto výzkumného projektu bude pro další generace dětí, kluby i širší veřejnost. Nashromážděná data mohou pozitivně zlepšit fungování vrcholových klubů. Zároveň vyzdvihnout problematiku dnešního organizovaného sportu a tím vytvořit prostor pro přínosné změny, které by vedly k lepší péči o děti, jak po fyzické tak psychické stránce.

S celkovými výsledky a závěry výzkumného projektu se můžete seznámit v diplomové práci v studentském informačním systému (SIS), v nebo na e-mail adrese: nikola.zvrskovcova@gmail.com

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracována v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Z osobních údajů bude získáván: věk, e-mailová adresa a odpovědi na otázky z rozhovoru - tyto údaje budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru, přístup k nim bude mít vedoucí práce a já.

Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby - budu dbát na to, aby jednotlivé osoby nebyly rozpoznatelné v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou bezprostředně do 1 týdne po testování anonymizována.

Získaná data budou zpracována, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

Pořizování fotografií/videí účastníků: Během výzkumu nebudou pořízeny žádné fotografie a videa.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Jméno a příjmení předkladatele a hlavního řešitele projektu Nikola Lisá

Jméno a příjmení osoby, která provedla poučení: Nikola Lisá Podpis:.....

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Prohlašuji a svým níže uvedeným vlastnoručním podpisem potvrzuji, že dobrovolně souhlasím s účastí ve výše uvedeném projektu a že jsem měl(a) možnost si řádně a v dostatečném čase zvážit všechny relevantní informace o výzkumu, zeptat se na vše podstatné týkající se účasti ve výzkumu a že jsem dostal(a) jasné a srozumitelné odpovědi na své dotazy.

Byl(a) jsem poučen(a) o právu odmítnout účast ve výzkumném projektu nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS, která bude následně informovat předkladatele projektu. Dále potvrzuji, že mi byl předán jeden originál vyhotovení tohoto informovaného souhlasu.

Místo, datum
Jméno a příjmení účastníka Podpis:

Souhlasím s textem přepsaného a anonymizovaného rozhovoru v rámci výše uvedeného výzkumu.

Místo, datum
Jméno a příjmení účastníka Podpis:

Příloha č. 3: Úvod k dotazníku

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Úvod k dotazníku

Já, Nikola Lisá, jsem studentkou magisterského studia Management TVS na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Tímto se na Vás obracím s žádostí o vyplnění dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro mou diplomovou práci. Ve své práci zkoumám faktory způsobující odchod dětí z organizovaného sportu, konkrétně z basketbalových Sportovních center mládeže a Sportovních středisek. Chtěla bych Vás tedy požádat o vyplnění tohoto dotazníku. Jeho vyplnění Vám zabere (cca 15 min.).

Dotazník je určen pro bývalé hráčky basketbalu ve věku 12–19 let.
Za osoby mladší 18ti let vyplní dotazník jejich zákonní zástupci.

Získaná data budou využita ke zpracování diplomové práce, případně dalšímu výzkumu na UK FTVS; budou zpracována, publikována a uchována v anonymní podobě a ochráněna před jiným užitím. Pokud budete mít zájem seznámit se s výsledky studie, napište na adresu: nikola.zvrskovcova@gmail.com

Výzkum byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod číslem: 239/22.

Vyplněním a odevzdáním dotazníku potvrzujete, že dobrovolně souhlasíte se svojí účastí v této výzkumné studii, o které jste byl(a) informován(a), jakož i o právu odmítnout účast nebo svůj souhlas kdykoliv odvolat bez represí, a to písemně Etické komisí UK FTVS.

Předem děkuji za Vaši ochotu při vyplnění dotazníku.

Důvody, kvůli kterým končí hráčky ve vrcholovém basketbalovém klubu

Já, Nikola Lisá, jsem studentkou magisterského studia Management TVS na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Tímto se na Vás obracím s žádostí o vyplnění dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro mou diplomovou práci. Ve své práci zkoumám faktory způsobující odchod dětí a mládeže z organizovaného sportu, konkrétně z basketbalových Sportovních center mládeže a Sportovních středisek. Chtěla bych Vás tedy požádat o vyplnění tohoto dotazníku. Jeho vyplnění Vám zabere (cca 20 min.).

Dotazník je určen pro bývalé hráčky basketbalu ve věku 12–19 let.
Za osoby mladší 18ti let vyplní dotazník jejich zákonní zástupci.

Získaná data budou využita ke zpracování diplomové práce, případně dalšímu výzkumu na UK FTVS; budou zpracována, publikována a uchována v anonymní podobě a ochráněna před jiným užitím. Pokud budete mít zájem seznámit se s výsledky studie, napište na adresu: nikola.zvrskovcova@gmail.com

Výzkum byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod číslem: 239/22.

Vyplněním a odevzdáním dotazníku potvrzujete, že dobrovolně souhlasíte se svojí účastí v této výzkumné studii, o které jste byl(a) informován(a), jakož i o právu odmítnout účast nebo svůj souhlas kdykoliv odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS.

Předem děkuji za Vaši ochotu při vyplnění dotazníku.

Odpovězte prosím na doplňkové otázky a vyberte, jak pro vás byly jednotlivé důvody důležité při rozhodování, jestli v klubu skončíte.

Aby bylo dosaženo, co nejpravdivějších odpovědí, prosím o řádné přečtení jednotlivých otázek. Odpovědi značí (1 - Velmi nedůležité, 2 - Nedůležité, 3 - Mírně důležité, 4 - Důležité, 5 - Velmi důležité).

Pozn.: Emailová adresa v dotazníku je pouze informativní - do výsledků se nikam nezahrnuje v rámci garantované anonymity.

Email *

Valid email

This form is collecting emails. [Change settings](#)

Pokud jste skončila během svého účinkování vícekrát, případně i přešla do jiného klubu. Prosím, uvádějte svou zkušenost z posledního klubu, ze kterého jste odešla.

1. Jaký je váš ročník narození? *

Short answer text

2. V jakém roce jste skončila s basketbalem? *

1. 2018
2. 2019
3. 2020
4. 2021
5. 2022

3. V jaké kategorii jste skončila? *

Nápověda: Pokud jste například dohrála minižákyně a mezi přechodem do mladších žákyní jste skončila. Vyberte tu předchozí kategorii - takzvaně tu, ve které jste naposledy za klub hrála.

1. Mladší minižákyně - U12
2. Starší minižákyně - U13
3. Mladší žákyně - U14
4. Starší žákyně - U15
5. Mladší dorostenky - U17

4. Od jakého věku se specializujete pouze na basketbal? *

Nápověda: Od jakého věku nedocházíte do více sportovních klubů a věnujete se jenom basketbalu.

Short answer text

5. V jakém klubu jste hrála, než jste skončila? *

Uveďte prosím, co nejpřesnější název.

Short answer text

6. O jaký vrcholový program se jednalo?

1. SCM = Sportovní centrum mládeže (věk 15–19)
2. SpS = Sportovní středisko (věk 6–15)

7. Jaká byla vaše hlavní motivace k basketbalu během vašeho účinkování?

- Radost a zábava
- Socializovat se (najít si nové přátele, být s přáteli)
- Učení se nových dovedností
- Soutěžit a být úspěšný
- Rodiče

8. Řekla byste, že se vaše motivace k hraní basketbalu ke konci změnila ?

- Ano
- Ne

9. Pokud jste v otázce 8. odpověděla „Ano“, uveďte prosím, jak se vaše motivace změnila. Pokud „Ne“ přeskočte prosím na další otázku.

Short answer text

After section 2 Continue to next section

Section 3 of 5

Faktory vedoucí k odchodu

Následuje sekce jednotlivých důvodů. Uvádějte odpovědi 1-5, jak pro Vás byly jednotlivé důvody důležité při rozhodování, jestli skončíte.

Nápověda:

- 1 - Velmi nedůležité = Rozhodně to nehrálo roli v tom, že jsem odešla
- 2 - Nedůležité = Nehrálo to roli v tom, že jsem odešla
- 3 - Mírně důležité = Mírně to ovlivnilo mé rozhodnutí odejít
- 4 - Důležité = Hrálo to roli v tom, že jsem odešla
- 5 - Velmi důležité = Hrálo to zásadní roli v tom, že jsem odešla

10. Neměla jsem ráda trenéra/trenérku *

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

11. Málo jsme vyhrávali *

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

12. Myslela jsem si, že budeme více cestovat *

Nápověda: Ježdění po městech a jiných státech

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

13. Basketbal nebyl populární mezi mými vrstevníky *

Nápověda: Ostatní hráli jiný sport a já jsem tím nezapadala

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

14. Cítila jsem velký nátlak od rodičů *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

15. Rodiče/kamarádi už nechtěli, abych dál hrála *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

16. Moje dovednosti a schopnosti se nezlepšovaly *

Nápověda: Cítila jsem, že jsem na stejné úrovni a nikam se neposouvám.

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

17. Měla jsem zájem o jiné činnosti *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

18. Pokud jste vybrala odpověď 3-5 v předchozí otázce (17), uveďte prosím, o jaké činnosti se jedná.

Short answer text

19. Nedostalo se mi uznání za mé výkony *

Nápověda: Nebyla jsem chválena, nedostala jsem ocenění.

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

20. Nebavilo mě na tréninky dojíždět *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

21. Z basketu mi odešly kamarádky *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

22. Neměla jsem peníze na vybavení a členské příspěvky *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

23. Cítila jsem velký nátlak od trenérů *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

24. Neměla jsem časové možnosti vidět se s kamarády *

Nápověda: Neměla jsi čas na kamarády ze školy a mimo tým.

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

25. Necítila jsem týmového ducha *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

26. Neměla jsem dostatek herních příležitostí *

Nápověda: Nebyla jsem nasazovaná do zápasu nebo jsem hrála málo minut.

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

27. Necítila jsem se v týmu populární a oblíbená *

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

29. Pokud jste vybrala odpověď 3-5 v předchozí otázce (28), uveďte prosím, o jaký sport se jedná.

Short answer text

30. Začala to být nuda *

Nápověda: Basket přestal být zábavný a vzrušující. Vytrácel se přirozený prvek hry.

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

31. Nelíbilo se mi soutěžení *

Nápověda: Nelíbily se mi závody a turnaje.

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

32. Měla jsem pocit nedostatečné týmové spolupráce *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

33. Byla jsem často zraněná *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

34. Nezískala jsem si nové kamarády *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

35. Neměla jsem dobrou fyzickou kondici *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

36. Utrpěla jsem těžké zranění, které mi nedovolovalo pokračovat *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

37. Nebyla jsem tak dobrá, jak bych chtěla *

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

39. Cítila jsem se vyhořele a přetřénované *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

40. Přišlo mi, že o mě nemají zájem *

Nápověda: Lidsky se o mě nezajímali.

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

41. Necítila jsem se důležitou součástí týmu *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

42. Tréninky byly moc náročné *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

43. Přestěhovali jsme se *

- 1 - Velmi nedůležité
 - 2 - Nedůležité
 - 3 - Mírně důležité
 - 4 - Důležité
 - 5 - Velmi důležité
-

44. Pandemie Covid-19 *

- 1 - Velmi nedůležité
- 2 - Nedůležité
- 3 - Mírně důležité
- 4 - Důležité
- 5 - Velmi důležité

Section 4 of 5

Pandemie COVID-19

Odpověděla jste, že Covid-19 hrál určitou roli v rozhodnutí, zda odejít z klubu. Odpovězte prosím, na podotázky k tomuto důvodu.

45. Co ve spojitosti s pandemií Covid-19 přispělo k vašemu rozhodnutí odejít z klubu? *

- Rušení soutěží a tréninků
- Rodinné finance
- Obava z možné nákazy Covidem-19
- Necítila jsem se ve formě díky nedostatku tréninků
- Demotivace a ztráta zájmu o basketbal
- Špatná organizace a přístup k dané situaci ze strany klubu
- Other...

46. Vyberte prosím správnost tohoto tvrzení: *

Kdyby nebyl Covid-19 pokračovala bych s basketbalem

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Rozhodně ne

Section 5 of 5

Cílová rovinka

Description (optional)

47. Měla jste jiný důvod, kvůli kterému jste skončila? *

Long answer text

48. Jak dlouho jste hrála za klub Beta, než jste skončila? *

Nápověda: Klub Beta je obecné označení pro klub, ve kterém jste skončila

- 1-2 roky
- 3-4 roky
- 5-6 let
- 7 a více let
- Other...

49. Bavila jste se s někým o tom, že chcete skončit? *

Nápověda: Řekla jste někomu, co vás trápí a co vám nevyhovuje?

- Ano - rodičům
- Ano - trenérům
- Ano - spoluhráčkám
- Ne - nikomu

50. Jak to u vás vypadá s basketbalem do budoucna? *

- Plánuju se do klubu vracet a hrát na stejné úrovni
- Plánuju se do klubu vracet a hrát na nižší úrovni
- Plánuju hrát v jiném klubu na stejné úrovni
- Plánuju hrát v jiném klubu na nižší úrovni
- Neplánuju hrát organizovaně, maximálně někdy s přáteli
- Nechci mít v budoucnosti s basketbalem nic společného
- Nevím
- Other...

51. Věnujete se po skončení nějaké intenzivnější pohybové aktivitě alespoň po dobu 30 minut?

- Vůbec
- 1-2x týdně
- 3-4x týdně
- 5-7x týdně
- Nevím

52. Co byste si přála, aby se v posledním klubu, kde jste hrála, změnilo? Co by stálo za změnu a mohlo to mít pozitivní dopad.

Long answer text

Příloha č. 5: Rozhovor Adam

Autorka: Nikola Lisá

Realizováno: 27. 3. 2023

Především první důvod je, že jsou to holky. Já jsem dělal 30 let kluky na různých úrovních. A je to velký rozdíl. Ale je to daný přírodou, je to gendrová záležitost. Kluci to mají jinak. A on to řekl nějaký psycholog, že kluci hrajou pro ideu a holky hrajou pro partu. Pak hokám chybí zabijácký instinkt. Ty, které ho mají, tak jdou nahoru. Všechny naše úspěšné sportovkyně to zkrátka mají, a proto jsou nahoře. Je jich ale málo.

Další je, že holky mají křehčí konstituci. A v momentě, kdy je začínáte zatěžovat, tak nám ta konstituce ne úplně všechno vydrží. Je tam jiný práh bolesti. A ne všechny ty holky jsou ochotny se s tím poprat. Jsou holky, které se s tím poperou. Když to ti kluci hrají, prostě to chtějí dělat. Takže když je úraz, tak v té hlavě mají: „No dobře, tak já se zahojím. Já se vylečím a jedu dál.“ A ty holky začnou přemýšlet: „A proč bych měla jet dál. A co když se to obnoví.“ To kluci si tyto otázky vůbec nepoloží. Není to nic špatného.

Jak říkám, ten instinkt jich má málo a ten úbytek je. Proto já vždycky říkám, že je potřeba do určitý kategorie těch holek dovést co nejvíc. Já vím, proč se na to federace ptá a já říkám, že s tím zkrátka nic neuděláme. Protože je to dáno genderově, přírodou. Jako lidi mají dneska pocit, že můžou všechno změnit, ale přírodu nezměníme.

Otázkou pak je, jestli pak mají trenéři jiný přístup k dívkám a k chlapcům.

Já jsem zažil různý trénery. Mě trénovala ženská, když jsem začal hrávat basket. Jenom tak mimochodem. Je to jiný. Není to lepší nebo horší. Je to jiný. Člověk si to musí nějakým způsobem přemístit. Přejde k tomu člověk na jiný věci. Ale nemyslím si, že by to bylo lepší nebo horší. Jsou ženský, které to dělat nemůžou. Já vždycky zastávám, aby u těch klučičích týmů úplně ne, protože ti kluci přece jenom jsou trochu šovinisti. Jsme šovinisti.

Ale je to daný přírodou. Kdyby jsme nebyli, tak nemůžeme dělat to, co děláme. Je to daný přírodou. Ženský jsou sběračky, chlapi jsou lovci. To je, to platí. To se nezmění. Ty emancipace to jenom nějak posouvá. Ale v podstatě ten základ se nezměnil.

A nemyslím si, spousta chlapů má přístup k těm ženám normální. Někdy to prostě funguje. Problém je, že ty ženské občas vytváří problémy tam, kde nejsou. Je to dané,

zase je to dané gendrově. Ony prostě přemýšlí. „A co když tohle?“ „A co když tamto?“ A jsou to legitimní otázky. Ale když se nepoloží, tak je ten život jednodušší. A když se neodpoví, tak se ten život nezmení k horšímu. Ty holky ještě daleko víc podléhají v tom zápase těm svým emocím. A to občas i kluci. Ty holky víc. Ty holky ve větší míře. „Co když to zkazím?“ „Co když se mi to nepovede?“

Jestli není na čase, aby se teda změnil přístup těch lidí, kteří je vedou? Brát to tak, jak to mají a podporovat je.

Ale do určité míry se to děje. Určitě je to. Ale do určité míry se to děje. Tohle se děje. Já jsem musel, říkám, já jsem 32 dělal kulky, teď dělám 12 holky. Já jsem musel překopat úplně všechno. Úplně všechno ve svém přístupu basketu. To je dobré. Jinak by to nešlo dělat.

A v nějakou chvíli, když si řeknete, tak já to zkusím. A zkusíte, no ale jak se to dělá. A teďka, začnu dělat holky a zjistím. U těch malých je to ještě dobré, protože ony jsou disciplinovanější, jsou schopné spolupracovat. A navíc se s nimi hrozná sranda. Protože oni tím, jak jsou... Prostě jak přemýšlejí, tak z nich padají moudra. To u kluků moc ne.

Problem nastává někde mezi kategorií U12 a U13. Já jsem si to sám pro sebe vyhodnotil tak, že o prázdninách mezi kategorií U12 a kategorií U13 jim musí někdo operovat nějaký čip, nebo se tam něco stane...ne, to si dělám legraci, žádný čip není, snažím si to jen nějak pojmenovat. Ale tam se stane to, že ty holky začnou vnímat to, že jsou ženské. Začnou se projevovat ženský věci. „Jak pak vypadá?“ „Co by to mu řekli ostatní?“ Jo, už tam začnou fungovat tyhle věci, protože tam se projevují, že ty chlapy to hrajou pro ideje a holky pro tu partu.

Ale už tam fungují trošku jiné věci mimo. Je to krásně vidět, já jsem na to přišel několik let, už jsem jezdil, že jsem vzal tři minižákovské kategorie sebou na jedno soustředění. Ve stejném termínu, do stejného místa.

Takže tam byly 11ky, 12ky, 13ky. A bylo vidět, jak ty 11ky, 12ky, ty mladší dva týmy spolu kooperovaly a ty 13ky už byly bokem. Protože už to byly slečny. Ta poberta je vždycky složitější u holek než u kluků. Vím o čem mluvím, mám doma i kluka, i holku.

Pozor, mluvíme se o většině, vždycky jsou někde výjimky a individuální případy. Ale prostě tam musí dojít ke změně. Já už to mám tak, třeba v klubu, že já tam měním trenéry v tu chvíli. U těch malých je někdo a v těch třináctkách si je přebírá někdo jiný.

Kdo není zatíženej, kdo není zatíženej těma dětma v těch prvních dvou ročníkách. To jsou fakt děti. Tady už to začínají být slečny. A oni mají blíž k těm starším.

A není to pro ně velký šok pro ty holky tahle změna?

No většinou ne. Ony to možná vnímají s povděkem, protože ten trenér, který je bere jako děti, nejdnou oni přijde někdo jiný, kdo je jako děti, nevnímá a vnímá je jako ty slečny. To je možná pro ně zajímavější. Samozřejmě. A teď se říkají, že se trénuje někdo nový, teďka změna, jak to bude. A zase mraky otázek.

Byl/a jste dříve i v jiných klubech? Jste říkal 12 let u holek, všechno v jednom klubu? A teď trénujete jako kategorii?

Tak hlavním trénerem jsem U11, jako těch nejmladších pak U13, ale prostě funguji U14 i U15, tak to jsem všechno měl za sebou. Já na ty tréninky aktivně chodím se dívat, nezasahuju do nich, ale prostě kontroluji to, chodím na zápasy, takže prostě vidím ten vývoj. A tím, že ty holky, tím, že vlastně ony vstoupí do klubu a přejdou přese mě, já jsem jako vystupní brána v tom klubu. Takže já ty holky všechny znám, tam je poznám všechny. I ty rodiče, takže i když se posunou, tak já vím, která je, která. Víím, jak začínala, víím, jakou má rodinu a jak to vypadá doma, že jestli jsou rodiče rozvedený, jestli nejsou rozvedený, to je taky důležitá věc. Jestli se rozvedli během toho působení v tom klubu. Všechno hraje roli u těch holek šílenou. Ono to hraje u těch kluků, ale ne takovou, že ty kluci tam jdou a chtějí hrát. Ty kluci to mají jednodušší.

U těch holek přijdou ještě ty ženské problémy. No. A ony neví, jak s tím naložit. Začnou se stydět. A proto já třeba, proto já jsem jako trenér, ale vždycky většinou to máme tak, že je tam další ženská, třeba asistentka. Ale snažím se u malých, u těch malých 11-12 přípravek jsme, jsem já a tři ženské. Jo, takže oni tam mají toho chlapa, který je tam dominantní a jsem dominantní v tomhle tom. Ale nejsem na ně zlej. A u těch starší tam taky máme na přeskáčku ženu a muže, buď asistent či hlavní trenér.

Jakým způsobem jste získal/a trenérské vzdělání? (VŠ, školení) Jaký typ/úroveň licence máte?

Ne, přes školení. Mám dvojku, teď si dodělávám jedničku, když mi chybí akorát závěrečná práce, takže mám ačko, ale dělám to, říkám, dělám to mraky let. Já když se

zamyslím nad tím, tak to, co jsem... Ty licence, dobře, potřebuju to proto, aby měl ten člověk papír, ale všechno ostatní jsem se naučil tou praxí.

Jak byste definoval/a profesi trenéra? Svými slovy samozřejmě.

Musí být člověk úplně blázen, aby to dělal. Já jsem navíc ještě učitel. Takže musí to být člověk, který.. Tam musí být nějaká prvotní motivace, která přijde a pak to člověk buď z toho odejde. Já jsem taky celý žil, já jsem učil na začátku života a pak jsem dělal velkou část života jinou práci, k tomu jsem pak trénoval. A teďka jsem se k tomu vrátil jako profík. Musíte k tomu mít nějaký vztah. Jak bych to definoval? Já to zkusím na sobě. Když jsem byl malý, tak jsem si říkal, dobře, tak budu to dělat. Hrál jsem to a budu to mít jako úspěch. Pak dojde situace, kdy ten trenér začne mít vlastní děti. A tam se trochu změní ta motivace. Protože teď jsou to děti. Dojde tam určitě zklidnění. Nastoupí větší trpělivost. Motivace u těch mladých trenéru je "já něco dokážu." Je to na nich vidět. Chybí jim trpělivost. Mně chyběla taky. Takže jsou trochu méně empatictí k těm dětem a optimální to není. Já když se dneska podívám, kdo dělá malé děti. Když se potkáváme na těch předborech, na těch republikách. Tak u těch malých dětí jsou většinou starší lidi. Mladí tam nejsou. Ale u těch nejmladší... Oni to nejsou schopni.

Jedou na ty děti takový ty jakoby drilový věci na ty děti. Na ně se ale musí trochu jinak. Musí tam být, ale musí k tomu důjit nějakou hrou. Trenér musí být trochu herec a ti mladí to né úplně umí.

A co to u vás třeba konkrétně změnilo?

No najednou máte to dítě a vy říkáte, ale to jsou taky děti, já to mám taky doma. A nejednou tyhle věci začnou fungovat. Začnete s nima hrát, pohádky a povídat. Začnete s nima fungovat na úrovni toho jejich věku. A nejednou to přenesete do toho trénování. Oni jsou to vlastně holky. Když uděláme tohle, bude je bavit tohle a pak mi udělají tohle. To se změní. To se změní u ženských.

A zjemnil se i váš přístup?

Já jsem nikdy nebyl žádný řváč. Já se zařvu při zápase, ale nikdy to nebylo, že bych je sprdnul. Potrestám je taky, když dělají špatně jako zvýším hlas. Ale nikdy jsem nebyl zlý.

Také se vám po narození dítěte změní priority. To znamená, toto je zbytečný, udělejte toto. A chci, abys to udělala. A jestli ti upadne balón, nebo zadribluješ do rohu, je tem úplně jedno. Já chci, abys se postala do obrany a postavila se na denáj. A to je věc, kterou, když teď zvládnem, půjdeme dál. A oni na to přistoupí. Takže i tyhle věci začnete vidět jinak. Smíříte se s tím, že ne všechny ty děti všechno naučíte. Je to určité nadhled. Nadhled. To jestli vyhraju nebo prohraju, už není tak důležité. Je to důležité pro ty děti, ale říkáte si...

S jakou motivací jdete na trénink? Máte nějakou filozofii, s kterou tam chodíte? I třeba na zápasy?

Když jdu na trénink, to jsou dvě motivace. Na zápas chci vyhrát. Já chci vyhrávat. To je sport, jsme chlapi, my chceme vyhrávat. S tuto motivací chci, aby ty holky šly z toho taky. Chceme vyhrávat. A na ty tréninky: Teď když mám přípravu tak chci, aby se něco naučily. Ideálně, když se naučí rychle. Když ne, tak se to nenaučí. Tak prostě je to přehodnotit. Možná jsem to zvolil, že to je moc těžké na ně, takže musím ubrat zpátky. A nebo prostě musím větší trpělivost nebo se dá tomu dva tréninky. No, už... Člověk už to bere v tohleto, takže hlavní motivace je, aby když děti přijdou zdraví, tak aby zdraví odešly. A aby šly z tréninku spokojené. Když budou spokojené a budou se bavit, tak přijdou znova a budou ochotné mě poslouchat ty moje výmysly a budou schopné realizovat to, co chci. Takže to je vše.

Je pro vás teda to zdraví důležitější než výhra?

Jasně 100%. K čemu je mi výhra? Teď naposledy jsem jim říkal, že potřebujeme skončit zdraví, protože nás čeká připravená na národní finále. No samozřejmě, jedna holka tam vlítla, něco si zranila a sice jsme vyhráli, ale já to vnímám jako prohru. Taky, když budou pořád zraněný, tak se na to pravděpodobně vyprdnou.

Kam se dle vašeho názoru ubírá vrcholový sport dívek? Dnes se mezi odborníky hovoří o nutnosti orientace na pozitivní přístup s důrazem na celkový vývoj dětí a mládeže (psychický, emocionální, fyzický atd.) a odklon od nátlaku na výkon, výhry a úspěch. Jaký je na to váš názor?

Já to vnímám. Já to vím, slyšel jsem o tom, samozřejmě. Pak jsou... My žijeme ve státě, kde chodíme od zdi ke zdi. My nemůžeme se neumíme pohybovat někde ve středu. My máme buď tenhle názor, anebo tenhle. Ale ta pravda je někde uprostřed.. Když si budou děti jenom hrát, tak je pak v 17 nedonutíme, aby chtěly vyhrávat.

Myslíte, že by to tam nebylo, jo?

Ne, ony k tomu musí dojít. Ale samozřejmě je potřeba... Když jsou ty děti malé, tak si mají víc hrát. Já vždycky říkám, tak tam na tom tréninku má být 80% her a 20% drillů. Něco vydriluju a pak jim dám tu hru, aby v té hře to, co se naučily tím drilem, si to vyzkoušely.

A to myslíte třeba U10 a U11? Nebo už tu přípravku?

Přípravky ne, tam at' si hrajou. Tam jenom hra. Tam at' si hrajou. Tam je potřeba... A zase, to jsme u toho, ono jich potřebujete mít co nejvíc. Protože přesně dojde k tomu, oni to odborníci jako by řeší, proč to chtějí něco měnit a to je zase, ona teče voda z kopce a my se ji snažíme tlačit do kopce. A to je totiž, to jsou ty odborníci, který to chtějí dělat. Dějte tomu přirozený vývoj. Samozřejmě děti, který to nechtějí dělat a děti, který to chtějí dělat. Děti, který ten instinkt mají. Je to hodně genetická záležitost. Já se snažím z drillu alespon udělat i zábavu. Nějaká výzva.

Zaznamena/al jste za dobu vašeho působení odchody hráček z klubu v mládežnických kategoriích? (12-19)

Je, určitě je. Ted jsme to zrovna řešili. U nás je to přechod do starších kategorií. Problém je, že ten trenér má špatnou pověst, která se ale už dlouho nezakládá na pravdě, protože se změnil, ale pořád se to předává mezi těma holkama.

Říkal jste, že máte pocit, že jsou tady dva extrémy. Jaký je váš zlatý střed?

Musí se správně nakombinovat. Já jsem s tím začal. Na začátku třeba 80% až 20%. A pak se to procento musí překlápět. Protože oni pak, ty děti, oni nejenom, že mají ten počítač, ale oni dneska chodí i na ty tréninky dospělých. „A oni trenují takhle a proč my neděláme tohle“, se mě ptaj ty holky. Když potom dělají nějaký drill, tak oni se cítí být důležitý. V určitou fázi. Musí se to k tomu přidávat. Ta hra tam musí zůstat. Měli jsme trenérku, která dělala ostrej drill od začátku.

A kdy máte, že se z těch 50 na 50 mění ta výhra do toho většího procenta?

Hele, já vždycky říkám, že přidává 10%. 80/20, 30/70, 40/60 a možná v těch U14 už 50/50. Jo. Tam to když přichází, že tam už musíte, v momente, kdy je musíte naučit nějaký spacing a systém pohybu, o tom si říkáte, že je to složité. Tady u těch malých je to jedno, tam vezmete balón, předribulujete, dáte si maximální přihrávku podáte koš. No jasně. U U12, už pozor, tam už oni ta obrana už začíná, oni se začnou lépe

pohybovat, začnou mít koordinaci a už tam musíte říct, taky to hod' sem, hod' a běž a ty hraj do volného prostoru. V U13 už, ale vy už se musíte postavit takhle, aby tady bylo volno, tam byste mohli najít. A v U14, už přibudou clony.

Už v těch U13 o tom sportu musí ty holky něco vědět prostě. Aby to mohly hrát vážně. U13 a U14 tam pak dochází k selekci podle výkonu. Až jenom z toho důvodu, že se mění systém hry. Tady hrajete na dvě pětky a ve 14k se hraje méně. To znamená, když to úplně zjednoduším, tak tady potřebujete 10 hráček, ale tady už jenom 8. Do toho zápasu. To znamená, ten trenér tam už dochází k selekci podle výkonu. Ne podle toho, co ty holky naučily, ale podle toho, co jim ještě dává talent. Tam ještě hodně žijí z talentu.

A vy to spíš máte tak, že se snažíte třeba i v těch U15 hodně jako točit, nebo hrajete jen s těmi dobrými hráčkami?

Snažíme, snažíme, no, ale problém je, že tam pak dochází k nějakým úbytkům. Ať už zdravotní důvodu nebo z jinch. To nevíte, kdo toho nechá. To nechají ty holky, který to neumí hrát, nebo ty holky, který to hrajou. A ty holky toho nechají všechny. A hra tam být musí vždycky, ale musí tam být ten drill. A jestli v podstatě... Tam pak už dochází... Některé děti jsou rychlejší, jsou šikovnější, ale většinou ty dlouhý, těm, kdo trvá dlouho. A těch malých, rozhrávačky byly vždycky rychlejší, ale měly rychlejší umrtnost.

A řešíte třeba ten odchod hráček v klubu s jinýma trenérama, nebo se o tom třeba nebavíte?

Bavíme, určitě. Já základ mám a vždycky tlačím ty trenery, základ je u těch malých, že tam musí jít kvantita. Kvantita, U11, U12, ještě v U13. kvantita, tak se dá druhá soutěž, bude se hrát nějaká nižší soutěž. Problém je, že jsou tam ty nové chějí výkony, přesvědčit trenera, aby neměl výsledek, je složitý, protože my chceme vyhrávat. To znamená, musí se to nějakým způsobem vybalancovat. Z toho, kdybych zamířil, to je odpověď na tu otázku, proč jsou u těch malejch dětí ti staří trenéři. Já už ty výsledky mám, já už ty medaile mám. A někdy to těm trenérům taky chybí, že se prostě neřeknou, že na tu kategorii nemají, že jo? Prostě jsou trenéři, který nemůžou dělat děti vůbec. A jsou trenéři, který zase nemůžou dělat dospělý, protože zábředli někde v těch dětech a chybí ten přechod z těch her do toho drillu.

Dle dostupných výzkumů jsou nejčastěji jmenované důvody odchodu: Nedostatek zábavy, negativní vnímání vlastní kompetence a negativní dynamika v týmu. Jsou to podle vás důvody, na které máte jako trenér vliv?

Může, určitě může. To je jedna základní věc, která tady nepadla. Když se těm dětem sdělujete, v jakýkoliv věku, a to prostě na to se... Já vždy někde něco čtu a tam mi to chybí. Je forma toho sdělení. Ne obsah. V podstatě těm holkám, kteří cokoliv, a oni to udělají. Když zvolíte správnou formou. Je to ve všem. Je to doma, když budete s přítelem, s manželkou, práci. Ale vzrovna ta forma toho sdělení u těch dětí je důležitá. U těch holek extrémně.

A jaká je vaše forma?

U Každý kategorie je jiná. U těch malých dětí tam musí být. Samozřejmě v těch 13kách, 14kách já s oblibou si ze spoustu věcí dělám legraci a převracím to v humor. Protože humor je super v záležitosti. Ale bohužel někdy úplně nedomyslím, že oni to nepochopí. Když se s toho udělám srandu a oni to neznámávají. A teďka se jim to dotkne. A říkám, je, to jsem pokazil. Pak si musí vzít bokem a musí mi to vysvětlit. Říkám, hele, já jsem to vysvětlit z legrace. Ten humor spočíval v tomhleto. Aha, jo, tak oni to pak pochopí. Ale na tu první dobrou někdy ne. To je forma. Samozřejmě ke každé kategorii se musíte vyjadřovat jinak. Hele, v těch 12kách, 11kách, 12kách a ještě v těch 13kách, ony to chtějí dělat. Ale začnou vnímat kluky. Začnou žít život těch kluků. Což je přirozený. Holky, vy začnete žít život těch kluků. Ale zase to není špatné. Je to dané gendrově. Holky jsou také samozřejmě více navázané pak na ty akademické výsledky.

Máte třeba pocit, že se to dá s tím vrcholovým sportem kombinovat? Jestli je potřeba mít každý den ten trénink. Jako jestli by nešlo ubrat.

To je, my jsme, jasně, to jsou na to názory, že jo. Teďka zrovna tady ten mladý trenér u nás říká, že U14 by měly trénovat 4x týdně. Tak to jsem mu řekl, že je hloupost, aby zvážil, jestli jim tolik tréninků dá. On je hrozně urychlej. Jenže on je mladý, on je ještě nemá žádný úspěch. Je to o přístupu. Já vysvětluju holkám, že je čas na zábavu, je čas na trénink. To je ve světě, to je v životě. Samozřejmě jsou situace, kdy to prostě nejde, kdy prostě musí jít trénink stranou. Zrovna tak bude situace, kdy půjde stranou škola kvůli basketu. Je to prostě o tom, že se to musí naučit kombinovat. To je věc, kterou musíte naučit. A pak to jde skloubit. Pak odpověď na otázku, jestli to jde skloubit? Jde

to, ale také je otázka, jestli to školy chtějí skloubit. A ty holky mají ještě jednu věc, kterou kluci nemají, že všechno vidí černobíle. To je taky věc, kterou úplně nevím, jak by se to dalo odstranit.

1Dle stránek federace existuje snaha podpořit trenéry v rozvoji zajišťováním kurzů a různých workshopů. Má tato snaha dle vaší zkušenosti pozitivní výsledky?

Takhle já na to musím chodit, protože si musím udržovat nějaký kontakt. Hlavní otázka je, kdo mě bude vzdělávat. Když mě bude vzdělávat 25letá holka nebo 25letý chlap, mně osobně, tak to budu brát trošku s nadhledem, protože kde on ty informace sehnal.. Hele, basket je hra. Hra se hraje furt stejně - na dva koše. A vzdělávání určitě dobrý, je potřeba. Ale na můj vkus tady nejsme schopni vytěžit ty zkušený trenery, které tady máme. Mě se nikdo nikdy nezeptal, abych mu šel něco říct. Nikdy se mě na to nikdo nezeptal. Já nevím, co bych řekl, ale nikdo se mi na to nezeptal.

Jako ta didaktika je jedna věc, ale mladý člověk, co se věnuje psychologii, kterou vystudoval, tak to je asi témata, který by třeba trenér lépe nevěděl.

Jo, dobře. Může to být zajímavý třeba. Samozřejmě jsou dobrý věci, které se týkají třeba kondičních věcí, protože to člověk nedělá. Člověk nemůže být expert ve všem. Otázka je, jestli prostě to občas dělávají lidi, kteří... Já když prostě někdy vidím nábor těch lidí na těch přednáškách...

A máte pocit, že třeba by to takhle vnímala větší skupina jako trenérů?

Problém je v tom, že když mi předává infomraci někdo, kdo nemá ty reálně zkušenosti z té práce, kterou já dělám dnes a denně, tak ta informace pro mě prostě není tolik cená. Musím si to trochu víc rozebírat, co si vezmu a co zahodím. Je fakt, že ti mladí to neudělají a berou si ty informace všechny, protože nemají ty zkušenosti.

A je třeba nějaké téma, na které byste chtěl jít?

Ne, spíš, tam jde spíš o nějaké diskuse s těma lidma. Jak to dělají jiní. Prostě předávání si těch zkušeností. Já trénuju 40 let a moc věcí už mě nepřekvapí. Dělal jsem holky i kluky a na různých úrovních. A taky když už vzdělávat, tak vzdělávat, aby to bylo co nejbliž tomu našemu prostředí. Na to, aby mi někdo se vzal, odvez mě do Rakouska, do Salzburgu, to je krásný, to je krásný povídání, ale v našich podmínkách absolutně nerealizovatelný.

Jaký byste měl názor na to, kdybych vám řekla, že třeba v Danske je hrozně dobrý systém, kde se jim třeba daří vyhybat brzké specializaci, ale jsou tam produkováni výborní sportovci v různých sportech?

Oni mají fakt dělaný ten systém na to. Já to vím, já ho znám. Samozřejmě, já třeba razím tu teorii, ať holky dělají klidně dva sporty, a jsem ochotnej těm holkám říct, že vy máte tři tréninky, tak ty budeš chodit na dva a na dva chodí na ten druhý sport. Ty děti, které dělají dva sporty, jsou herně, mentálně i pohybově na tom líp. Tak samozřejmě je přímo věk, kdy už musí směřovat ke specializaci, jako jednoznačně. Z časových důvodů a i ze zdravotní. Protože pak ty děti už dělají třeba několikrát denně sport a chybí tam regenerace. Já jsem zaznamce toho, jestli děláte dva sporty, tak je dělejte. A jsem ochotnej ucuknout důležitý, aby ucuknul ten trenér v tom jiném sportu, že aby vlastně tam taky byl ten prostor v děláních těch dvou sportů. Ale víte, co je naprosto velká neznámá a důležitá? Je lidský faktor. Lidský faktor těch trenérů. Oni ti dánové už jsou vychovaní, že to takhle mají. U nás je těžký prolomit ty staré generace, říkám, že musí přijít nová generace, která povolí tu změnu. Dokud třeba někteří trenéři u nás nepochopí, že jsou nějaké soutěže a turnaje jen pro zábavu, tak ten dánský systém u nás nikdy nebude fungovat. Spíš než tlačit nějaký systém ze zahraničí, musíme si uvědomit, že to mají prstě jinak, než u nás. Spíš bych se ptal na to, jak se k tomu dopracovali. U nás si otevřete noviny a všude vidíte samé úspěchy a do toho rodiče, kteří budou svoje dítě posouvat klubama, dokud nebude úspěšný.

Jaké jsou podle vás současné problémy vrcholového sportu u dětí a mládeže a souvisí podle vás s odchody hráček?

Transportovkyně. Teďka já mám strašně radost toho, že třeba jim zakázali v Americe, že jim zakázali startovat na té atletice. Protože to by jinak došlo k degradaci toho ženského sportu.

A tady se s tím setkáváte?

Tady to ještě není. Ale vadí mi, kam se to může ubírat. Já mám z toho takovou obavu, že ty organizace, jak chtějí mít rovnoprávnost těchto lidí z té LGBT. Já nejsem homofób, ale žiju s tím, že to je nějaká chyba. Gay nebo lesba, tak je to nějaká chyba. To mi nevadí. Ale mě vadí, že se to snaží zrovnoprávnit. To je chyba přírody. A to je všechno, se dá předejít. Všechno se dá to tolerovat. Ale jestliže je chlap, který se nechá předělat na holku, jemu zůstanou ty věci a oni ho chtějí srovnávat s holkama a ještě to

považují za to, že to je fair, tak s tím mám problém. Já rozumím tomu, že k tomu bude docházet, tak jen vytvořme nějakou jejich vlastní kategorii. Pak s tím mám problém.

A když byste se pojdíval na Českou republiku, nějaký problém tady vnímáte v tom systému vrcholového basketbalu dínek? Vrcholového basketbalu dínek?

Že ty holky nikdo neřídí. Že si tady dělá každý, kdo chce, co chce. Protože to, co se tady bavíme a to celé, to jsou dva rozdílné světy, ty holky a ti kluci. Ta holčí složka by měla mít vlastní řízení. Vlastní přístupy a soutěže. My je pak přetěžujeme. Protože potřebujeme, aby hrály tuhle soutěž, tuto soutěž a tuto soutěž. A ty holky nám pak utečou.

Příloha č. 6: Rozhovor Bára

Autorka: Nikola Lisá

Realizováno: 8. 3. 2023

Jaké je vaše postavení v klubu X jak dlouho zde působíte? Jakou kategorii trénujete?

Působím tam od začátku, to je už nějakých 15 až 16 let. A jinak jsem trénovala od přípravky až do těch U17, každou kategorií jsem si prošla.

Byla jste dříve i v jiných klubech?

Nene, jenom tady., asi tady i zůstanu. Není to v našem klubu dokonalé, ale vlastně jsem tady spokojená.

Jak byste definovala profesi trenéra? Kdybyste měla použít vlastní slova.

Řekla bych, že je to hodně náročné. Ale ani ne tak časově. Jasně, jsou někdy, dva tréninky denně, někdy je třeba zase i celý den volno. Víkendy jsou zápasy, ale taky ne každý víkend. Teď jsou druhý rok po sobě reprezentační okna. Takže tam je volno a to je fajn. Je to ale prostě náročné po nějaké i psychické stránce. Jako žena jsem si toho už spoustu vyslechla. Takže to prostě není jednoduché, prostě práce s dětmi. I když naučila jsem se už za těch 15 let s těma dětma vycházet, naučila jsem se komunikovat. Patnáct let je prostě znát. Když jsem začínala, jaké chyby jsem dělala, tak teďka to je o 100 % lepší. A vidím to i na tom vztahu těch hráček vůči mně. Takže vím, že jsou vděčné, že je trénuji a máme spolu kamarádský vztah. Nejsem žádný despota. Máme volnost a udržujeme si nějaký hranice. Zároveň myslím, že je to hodně finančně podhodnocené. Je to na živnostenský list, což není finančně výhodné. Člověk by si prostě těžko sám vystačil. Celkově je sport finančně podhodnocený. I ty SCM stát moc nepodporuje, jako v jiných státech, kde ten sport roste - například v Německu, kde ten basketbal byl na hodně nižší úrovni než u nás. Ale tím, že ty peníze do toho ten stát sype, tak už jsou nahoře.

Jaký je váš primární cíl a smysl trénování. S jakou filosofií vstupujete na tréninky a potažmo do soutěží? Je zaměření více třeba na didaktiku, nebo vnímáte i jiné aspekty vaší role, třeba výchovný.

Asi záleží podle kategorie. Jdu s něčím jiným na trénink přípravky, nebo 11 a 12 letých dětí a s něčím jiným na ty 17leté. Furt si držím to, že chci, aby jsme byly na kamarádské

úrovni, aby ke mně měly důvěru, což si myslím, že opravdu mají, že mi nikdy nezalžou. Když potřebují mít volno kvůli škole, tak ho mají. Třeba vědět, že se mě nelíbí, když se omluvili s pondělního tréninku a sobotu a neděli měli volno. Občas se chtějí omluvit z tréninku a já ze srandy říkám: co, máš rande?. A ona: „No mám.” Takové to prostě máme. S tímhle si jdu na každý trénink, na každý zápas, že chci udržet dobrý vztah. Myslím si, že co se týče holek, že to je pro ně na první úrovni. I kvůli tomu mi tolik ty holky nekončí. Myslím si, že tam chodí rády kvůli těm vztahům mezi sebou a vědí, že já je podržím a ony zase podrží i mě. Co se týče té přípravy mini, tak je tam chci naučit ten basket. Ony se ho tam naučit chtějí. Takže to do nich hustím, ale hustím to do nich jinou formou než do těch kadetek.

A v čem se třeba u vás ta forma liší?

Tak u těch 17letých začínáme taky nějakou hrou, aby se uvolnily, když přijdu z té školy, tak aby trošku vypustily hlavu. Ale pak už do toho dávám tu taktiku. Ale v těch minižákyních, tak se snažím, dělat vždycky jenom hrou, prostě zábavou. Nekritizovat je za každou chybu. Spoustu chyb odpustím to i v kadetkách, ale neodpustím jim už takové ty minižákovské chyby.

Přeci jen, žen v roli trenérky tu u nás moc nemáme. Vnímáte třeba i nějakou výhodu v napojení na holky oproti trenérům mužům?

Já jsem si myslela dřív, že je spíš lepší chlap, ale zase postupem času si myslím, že pro ty holky je dobrý, když v tom realizačním týmu je buď to trenérkou nebo asistentkou žena. Myslím si, že mají takovou lepší důvěru, když tam tu ženu mají. Mají za kým jít, když je něco trápí a těžko se dají některé problémy řešit s chlapem. Určitě to vnímají jinak od ženy, jinak od chlapa. A jestli to je výhoda? No, teď se federace na základě FIBA snaží tlačit, aby v každém realizačním týmu byla žena. Já třeba za sebe takovéhle nucené tlačení žen nemám zrovnat v oblibě, protože si myslím, že když ta žena je schopná a chce, tak si myslím, že se dokáže prosadit.

Kam se dle vašeho názoru ubírá vrcholový sport dívek? Dnes se mezi odborníky hovoří o nutnosti orientace na pozitivní přístup s důrazem na celkový vývoj dětí a mládeže (psychický, emocionální, fyzický atd.) a odklon od nátlaku na výkon, výhry a úspěch. Jaký je na to váš názor? Je tohle něco, s čím souzníte? Přeci jen jste zmiňovala, že je pro vás prvek zábavy důležitý.

Já nevím, co je tímhle přesně jako vždycky myšleno, nemá se hrát na výsledek... My třeba v žactvu vyhráváme o 100 až 120 bodů. A to si myslím, nemá význam pro nikoho. Takže my tlačíme, nebo se snažíme tlačit třeba tu federaci, aby udělala výkonnostní skupiny týmů k sobě, kde prostě i ty slabší zažijou pocit vítězství. Protože samozřejmě nikdo nechce prohrávat a už vůbec ne takovouhle rychtou. Kdo dělá sport, chce vyhrávat, chce si užít, chce si dát koš, chce dát gol. Tam je spíš otázka na trenéra, aby neměl taktiku za každou cenu vyhrát. Myslím, že když to vezmeme konkrétně v tom basketu, když na nás někdo postaví zónu, bude stát v bedně, v minižactvu, kde ty děti neumějí stříhat z dálky, tak jako vyhraje, ale těm dětem to nedá nic. Nerozvine je to a to ani jedno družstvo.

Takže tímhle způsobem tlačit na výsledek by se opravdu nemělo a nelíbí se mi to. Vždycky se snažím i ty slabší hráčky nechat prostě hrát. Ono se to musí taky udělat, tak dáš tam čtyři šikovnější, jednu slabší a hraje se. Nějakým způsobem to může narušit hru, ale nikdy jsem se neuchýlila k tomu, abych během sezóny zúžovala nějakým způsobem sestavu. Považuji skoro za podvod, když někdo v žactvu postaví zónu, nebo se bude třeba clonit. Takže k tomuhle jsem se nikdy neuchýlila a to se mi nelíbí, když někdo takhle tlačí pak od nějakých těch U11 do U15. Pokud někdo takhle tlačí na výsledek, tak si myslím, že to není správný.

Na druhou stranu tohle je jedna věc, ale aby se vůbec nehrálo na výsledek, nebo aby se to nepočítalo, to si myslím, že je nesmysl. Spíš si myslím, že by se měly udělat výkonnostní týmy k sobě, minimálně v tom žactvu, aby tam nebyly takové výkonnostní rozdíly mezi těmi týmy.

Hodně teď mluví o tom, že by ten trenér měl hodně klas důraz na nějaký ten psychicky, emocionální i fyzický vývoj. Znáť ty jeho potřeby, umět se mu přizpůsobit. Přijde vám to v praxi nereálné i s ohledem na to, že je to dle vás práce už tak náročná psychicky i finančně?

Já se snažím i ty, co nejsou šikovné, nebo jsou hodně horší basketbalově, tak aby to nebylo poznat na vztahu mezi těma hráčkama. Někdy je znát, že prostě nechtějí být třeba při tréninku s tou slabší apod. Takže tomu se snažím vyvarovat a vlastně snažím se jim vždycky najít něco, kde i ty slabší vyniknou. Víím, že tam ta umí třeba střílet, tak prostě se snažím udělat nějaké střelecké cvičení, aby vyhrála, nebo aby byla v top 3

třeba, aby prostě poznaly taky ten pocit vítězství a ne, že jsou jenom někde výkonostně dole.

Je tahle vaše filosofie podobná filosofii klubu a ostatních trenérů?

Od loňské sezóny přistoupila nová trenérka a s tou jsme úplně na jedné vlně. S ní bych řekla, že tu filozofii máme naprosto stejnou. Nechci kritizovat, ale nejsem si jistá, že se na těchto věcech shodneme třeba s jinými trenéry. Nikdy jsme se třeba nebavili o tom, jaká je filozofie klubu, jak trénovat, co je důležité pro jednotlivé kategorie atd. Každý si tak nějak jedeme to svoje a to je škoda.

Máte třeba pocit, že je důležité mít sjednocenou filozofii? Často se při přechodu do jiné kategorie mění také trenér a ty přístupy se mohou dost lišit.

Mělo by se to určitě řešit a mělo by to být hodně podobné a stejné. I co se týče přístupu, i co se týče basketbalové stránky. Například jjakým způsobem učit a kdy to učit. A to si myslím, že je třeba jeden z problémů v našem klubu, že ty holky se bojí přestoupit pod jinýho trenéra/trenérku a třeba kvůli tomu i skončí. Obecně si myslím, že je důležitá komunikace a ten sjednocený přístup by nám třeba pomohl udržet více holek u toho basketu. Myslím siii, že by to mělo být třeba zepsané na papíře, jak se chovat k rodičům, jak se chovat s hráčkám, jakým způsobem učit, aby třeba ta terminologie byla taky stejná.

Jakým způsobem jste získal/a trenérské vzdělání? (VŠ, školení) Jaký typ/úroveň licence máte?

Já jsem tomu přišla klasicky školením od federace a mám druhou nejvyšší licenci. S tím, že přemýšlím, že si udělám tu nejvyšší.

Dle stránek federace existuje snaha podpořit trenéry v rozvoji zajišťováním kurzů a různých workshopů. Má tato snaha dle vaší zkušenosti pozitivní výsledky?

Federace se opravdu za poslední roky v tomhle snaží. To je fakt super. Když jsem začínala trénovat, tak tolik aktivit ze strany federace nebylo. Takže to opravdu je plus. Ale jestli to k něčemu je, to by si spíš měla vyhodnotit federace třeba i u každé té akci, semináři, workshopu. Měla by třeba vybírat zpětnou vazbu od těch trenérů. Protože třeba letos mám odchozený tři semináře, ale jdu tam vlastně proto, že potřebuju kredity, by mi prodloužili licenci. A jdu tam z důvodu, že to je třeba blízko. Ale třeba mě to

téma ani nezajímá. Ale mohli by pak posílat anonymizovaný dotazník a ptát se třeba na to, jestli nám vyhovoval přednášející a jestli to téma k něčemu bylo.

Je třeba nějaký seminář nebo workshop, který by vás třeba zajímal?

To nevím, já už to mám odchozeno hodně. Ale cokoliv na střelbu. Jak zlepšit střelbu a jak to učit, aby měly větší úspěšnost střelby. Tak to by se mi třeba líbilo.

V roce 2015 se rozjela nová koncepce dívčího basketbalu, kterou vytvořila Komise vrcholového basketbalu: Jakým způsobem, a jestli vůbec, se koncepce do vašeho klubu dostala? Začala se nějak implementovat do praxe?

Já jsem o ní samozřejmě četla. Stránky federace sleduju, čtu si i zprávy těch komisí. Nevím, jestli jsme ji zaimplementovali do praxe, to si myslím, že ne. Jak jsem říkala, my tam jedem každým to svoje furt. Já jsem se třeba určitě za těch 15 let, co trénuji určitě změnila. Ale těžko se to mění u někoho, kdo už trénuje 30 let. Moc toho asi neobmění, co se týká hráček bude mít přístup pravděpodobně stejný. Možná to třeba bude mít uvolněnější, protože nebude už po tolika letech tlačit na výsledky. Ale bude si vlastně trénovat stejným způsobem, si myslím.

Ted' jste na to trochu narazila, ale jaká byste řekla, že jsou největší úskalí zavádění této nové koncepce do praxe?

Mně tam pak chybí nějaká kontrola od té federace. My jsme letos neměli ještě ani jednu. Vždycky když je třeba SCM, tak se ten šéf SCM se přijde podívat na trénink, jak to tam vedeme.

A to se dělá třeba jednou za rok?

Spousta SCM navštívil někdo z federace. Ale u nás třeba nikdo nebyl. Nezažila jsem za 15 let. U mě byli zatím jednou a dostala jsem zpětnou vazbu. Ale nějaká pravidelná mi prostě chybí. Oni dají nějakou koncepci na papíře nebo to poslou do mailu, ale už není zpětná vazba, jestli to tak probíhá dobře. Jestli je naplňovaná ta koncepce nebo není.

Federace sama uvádí, že chce snižovat počty odpadlých hráček. Což znamená, že chtějí, aby kluby a konkrétněji vy, jako trenér, zajišťoval podmínky takové, aby se tak nestávalo. Máte pocit, že víte, co konkrétně a hlavně JAK, by se mělo měnit, aby teda došlo k nějaké pozitivní změně?

No, to chybí. Další věc je, že třeba u nás holky skončejí, ale oni přesunou se do jiného klubu, protože už nechtějí dělat ten basket na té nejvyšší úrovni. Trenují dvakrát až třikrát v týdnu a hrát jenom soutěž někde v kraji. A to už by tam taky mělo být zakomponované. Často se nás federace ptá, proč nám končí tolik a tolik hráček, ale ony zkrátka chodí hrát jinam na nižší úroveň.

Myslíte si, že by bylo dobré mít B tým v rámci vašeho klubu?

Ano, slabší hráčky by měly mít svůj tým. Kdyby chodili dvakrát, třikrát v týdnu, nelpělo by se na ně tolik na výkonnost, kdyby se jenom zatrénovaly, zaběhaly, pokecat si. A měly by tady tu soutěž. My máme B-čkovou soutěž v kadetkách letos. V těch kadetkách hráček máme hodně. No ale narážíme tady na ty finance. Kdo to bude dělat? Kde se bude trénovat? A kdo to bude platit?

Zaznamena/al jste za dobu vašeho působení odchody hráček z klubu v mládežnických kategoriích?

Já jsem vlastně trénovala od 2001 do 2008, ty všechny jsem trénovala. A ty odchody registruji. Důvody jsou různé. Říkám, za poslední třeba čtyři roky, nebo pět let dejme tomu, se to zpomalilo, si myslím, u nás ty odchody.

A máte vlastní názor, proč se to děje? Diskutují to s váma holky, co chtějí odejít?

Vždycky to řešíme, vždycky se o tom bavíme. Letos končila v půlce sezóny jedna holčina, že má psychické problémy. Někdy to jsou zdravotní problémy, psychické, ale to je výjimečné. Druhá věc, ale to považuju za výmluvu - chtějí se věnovat škole, mít volný čas a užívat si jinak. Snažím se proto s nima ohledně školy domluvat, abych je udržela v klubu.

Kolik odhadujete, že odešlo hráček ve věku 12-19 za posledních 5 sezón?

Odhad by byl 25 až 30. Ale tam je drtivá většina si myslím těch, které zkrátka hrají někde jinde. A je to pro ty hráčky lepší, protože jim to vyhovuje a je to jejich úroveň.

Dle dostupných výzkumů jsou nejčastěji jmenované důvody odchodu: Nedostatek zábavy, negativní vnímání vlastní kompetence a negativní dynamika v týmu. Jsou to podle vás důvody, na které máte jako trenér vliv?

Já si myslím, že na to právě vliv má. A opravdu za poslední tři roky jsem na tom začala pracovat. A myslím, že to je právě důvod, že ty holky u mě nekončí. Že opravdu se dává i těm nejslabším prostor. Snažím se, aby byli opravdu furt součástí toho týmu. A

nepocítovaly, že jsou zbytečné a že jsou basketballově nejslabší. A snažíme se udržet třeba i po té stránce zábavy a nebo že jsou důležitým článkem v šatně.

Když se zaměříme na ten faktor zábavy, máte třeba pocit, že právě i v těch U16 a U17 tam ta zábava má prostor?

To bychom se asi museli zeptat holek, co si pod tím představují. Jo, je to určitě důležité. My třeba začínáme dva tréninky v týdnu nějakou hrou, opravdu třeba i minižakovskou honičkou, kde se zasmějeme. Takové tréninky, když to není ani před zápasama, tak jsou obecně takové uvolněnější. V kadetkách už ale prostě musí být i ten drill. Já jim vždy dávám vždycky dotazník v létě, který se týká osobního života, ale i basketu. Proč hraje ten basket? Proč ho chtějí ještě hrát? Proč chodí na tréninky? Co je baví? Co je nebaví? Pak samozřejmě jejich silný a slabé povahové stránky. A pak jsme to třeba jednotlivě s každou rozebírali. Měla jsem pozitivní zpětnou vazbu a to mě hrozně nabíjí a přesvědčuje, že to asi dělám dobře.

Je odchod hráček něco, co probíráte s ostatními trenéry a vedením klubu?

U nás je to o té filozofii, abysme tam fungovali stejně, mluvili stejnou řečí, pak bychom se se spoustu odchodů vyvarovali.

Vnímáte to jako problematiku, která by se měla, pokud možno řešit? Příkládáte tomu velkou váhu? Jak třeba preventivně i zamezit tomu odchodu?

Odchodu by zamezilo třeba opravdu nějaká takový ten B-čkový týmem. To si myslím, že to by tomu určitě pomohlo. Ale muselo by se na to vymezit finanční prostředky. Určitě v dorostu, kdyby něco takového bylo, opravdu vymezený tým, tak si myslím, že by to bylo fajn.

Jaké jsou podle vás současné problémy vrcholového sportu u dětí a mládeže a souvisí podle vás s odchody hráček?

Větší propojenost se školama. Nechci říkat úlevy, ale lepší individuální plány. Někdy mi je holek líto, často nejsou třeba ani z města a nemají moc času. Aby měli větší čas na regeneraci, na fyzioterapii, nebo na nějakou masáž. Tak si myslím, že by jim tohle strašně pomohlo, kdyby tam byla součinnost školy a basketbalového klubu minimálně v těch SCM. Tak to myslím, že tohle by jim hrozně pomohlo.

Příloha č. 7: Rozhovor Cyril

Autorka: Nikola Lisá

Realizováno: 29. 3. 2023

Jaké je vaše postavení v klubu X jak dlouho zde působíte?

Mám na starosti mládež a působím v klubu 40 let.

Jakou kategorii trénujete?

U15, U18 a U11.

Byl/a jste dříve i v jiných klubech?

Působil jsem předtím ještě v jednom klubu.

Jak byste definoval/a profesi trenéra?

Úplně nevím. Ale trenér se snaží učit a zlepšovat výkon.

Jaký je váš primární cíl a smysl trénování. S jakou filosofií vstupujete na tréninky a potažmo do soutěží?

Tak cíl se asi mění trénink o tréninku. Dneska jedeme tu současnou filosofií učení pomocí kognitivního tréninku a aby se ten basketbal učili přirozeně.

Je vaše filosofie podobná filosofii klubu a ostatních trenérů?

Máme tu pár mladých trenérů, ale snažíme se, abychom opouštěli od toho drilování a šlo se tou metodou toho kognitivního tréninku a pozitivního rozvoje.

Kam se dle vašeho názoru ubírá vrcholový sport dívek? Dnes se mezi odborníky hovoří o nutnosti orientace na pozitivní přístup s důrazem na celkový vývoj dětí a mládeže (psychický, emocionální, fyzický atd.) a odklon od nátlaku na výkon, výhry a úspěch. Jaký je na to váš názor?

Tak tahle filosofie není ani dlouho v Čechách, je to tu tak 8 let. Pro mě osobně to těžké nebylo a vnímám to jako naprosto super metodu. Za mě super, že se to změnilo. Roli implementace u nás hrálo nějaké sebevzdělávání, čtení na internetu, ale i ta federace do tohoto směru teď šlape.

Setkal/a jste se spíše se souzněním s touto novou filosofií, nebo je cítit větší odpor ze strany ostatních trenérů?

Dá se říct, že jsme všichni na jedné vlně. Někdy je problém s mladšími trenéry, kteří chtějí uspět a tlačí na ten výkon, ale obecně s tím problém nemáme.

Jakým způsobem jste získal/a trenérské vzdělání? (VŠ, školení) Jaký typ/úroveň licence máte?

Já jsem to získal prostřednictvím školení federace a mám licenci B. Chodil jsem i na FTVS, ale to jsem musel ukončit.

Vnímáte nějakou změnu po implementaci té vaší filosofie třeba u hráček a i odlivu hráček?

U nás ty odchody nejsou moc velké. V poslední době do toho více zasahují rodiče. Některé odchody menší jsou, ale často tam ten tlak na úspěch jde od rodičů. Některá ambice ze strany rodičů prostě. Některé pokračují, nebo se nám vrátí a třeba se stanou i trenérkami, takže s tím větší problém nemáme.

Máte nějaký vlastní názor na to, proč se toto děje?

No, ta basketbalová základna je hrozně úzká. Ale nicméně většina peněz končí ve velkých klubech. Podpora se zvedla, ale základna stále klesá. Je to i konkurence dalších sportů. Někdy i ti rodiče jsou náročnější. Je daleko méně soutěží, pro nás soutěž není v U15 buď hrajete ligu nebo nehrajete nic. Nebo přijdou v tomhle věku, že chtějí začít, ale těžko se do toho dostávají.

Dle dostupných výzkumů jsou nejčastěji jmenované důvody odchodu: Nedostatek zábavy, negativní vnímání vlastní kompetence a negativní dynamika v týmu. Jsou to podle vás důvody, na které máte jako trenér vliv?

Určitě je může ovlivnit. Pokud to sleduje a pracuje s tím, tak na to má vliv. Tohle, co jste zmiňovala si myslím je u těch mladších U12 třeba. Ale ty starší jdou třeba do jiných klubů nebo mají jiné ambice.

Je odchod hráček něco, co probíráte s ostatními trenéry a vedením klubu?

Nemáme to jako pravidelné téma, ale když na to přijde, tak to řešíme.

Vnímáte to jako problematiku, která by se měla, pokud možno řešit? Příkládáte tomu velkou váhu?

Určitě se tím musí zabývat. Kluby nejsou tak početné a také může odejít holka, co není leadrem na hřišti, ale je třeba důležitá v šatně a v tom kolektivu. Takže je to velká ztráta a musí se to řešit.

Jaké jsou podle vás současné problémy vrcholového sportu u dětí a mládeže a souvisí podle vás s odchody hráček?

Asi mi nejvíce vadí přílišná agresivita a ten tlak na ten výkon. Oni chtějí naučit ty děti, aby bojovaly, ale já říkám, že o tom není ten sport.

Příloha č. 8: Rozhovor David

Autorka: Nikola Lisá

Realizováno: 20. 3. 2023

DAVID

Jaké je vaše postavení v klubu X jak dlouho zde působíte?

Trenér mládeže a působím zde 2 roky.

Jakou kategorii trénujete?

U17, U19 a pomáhám u žen.

Jak dlouho se věnujete trénování basketbalu?

12 let přibližně.

Byl/a jste dříve i v jiných klubech?

Vystřídal jsem 3 kluby a byly to různé kategorie.

Jak byste definoval/a profesi trenéra?

To je těžké, připravování hráček do budoucna a z jedince se snažíme vytáhnout maximum.

Jaký je váš primární cíl a smysl trénování. S jakou filosofií vstupujete na tréninky a potažmo do soutěží?

Za mě je hlavní vychovat ty hráčky do budoucna. Každý trénink má být k něčemu, nechceme úplně ztrácet čas a mít na tréninku "hotovo". Smysluplnost a vyvíjet se primárně v basketbale, u té kategorie, kterou mám a vychovávat ty hráčky do reprezentace.

Je vaše filosofie podobná filosofii klubu a ostatních trenérů?

V klubu ano, všichni hlavní trenéři to mají nastavené tak, že výsledek je sekundární záležitost, cílem je ty hráčky vychovat, aby byly použitelné v dospělosti a byla tam pro ně uplatnitelnost.

Kam se dle vašeho názoru ubírá vrcholový sport dívek? Dnes se mezi odborníky hovoří o nutnosti orientace na pozitivní přístup s důrazem na celkový vývoj dětí a

mládeže (psychický, emocionální, fyzický atd.) a odklon od nátlaku na výkon, výhry a úspěch. Jaký je na to váš názor?

Určitě, částečně souhlasím, částečně asi ne. Moje filosofie, ať je to na jakékoli úrovni, tak by to tu hráčku mělo hlavně bavit. Ne, protože musí, ale protože chce. Některé věci ale zábavnou formou udělat nejde a hráčky, které jsou v dorostu, tak to nemůže být jen zábava a mají to nastavené tak, že se tím chtějí třeba živit, tak to tak musí mít nastavené.

Jakým způsobem jste získal/a trenérské vzdělání? (VŠ, školení) Jaký typ/úroveň licence máte?

Já mám licenci TB-III a mám ji přes školení od federace. Teď si dodělávám nejvyšší licenci Profi-T.

V roce 2015 se rozjela nová koncepce dívčího basketbalu, kterou vytvořila Komise vrcholového basketbalu: Jakým způsobem, a jestli vůbec, se koncepce do vašeho klubu dostala? Začala se nějak implementovat do praxe?

Já moc nevím, o co se v této koncepci jedná. Nevím o tom, že by to bylo úplně na kluby, hodně se mění práce s trenéry a existují různá školení. S těma trenérkami se obecně pracuje více, ale konkrétní koncepce se ke mě úplně nedostala.

Za mě problém implementace je nejvyšší soutěž extraligy, jsou tam trenéři 20 let a předpokládám, že tam dalších 20 let budou a nejsou to z mého pohledu trenéři, kteří by chtěli třeba něco měnit. Ta sportovní věda jde hodně dopředu, takže je potřeba na to reagovat, ale to se tam úplně neděje. Federace třeba také narazí na ty jednotlivce, kteří řeknou, že měnit nic nebudou a s tím se těžko pracuje.

Zaznamenal jste za dobu vašeho působení odchody hráček z klubu v mládežnických kategoriích? (12-19)

Odchod je a já bych řekl, že v kategoriích U15 je dle mého největší. Není to ten přirozený, ale ty holky si třeba uvědomí, že mají jiné záliby, že je baví něco jiného. Potom vlastně tam ten odliv je a je to ten přelom 15/16.

Diskutovala s vámi některá z dívek, které váš klub opustily, důvody svého odchodu před nebo po svém rozhodnutí odejít?

Zažil jsem jeden případ, že se holka potom vrátila po zranění, ale to jsou ty, které se zraní. Ty, které odejdou z jiných důvodů, tak se většinou nevrací. Ale jinak to s námi moc neřeší. Pro tu hráčku je to nepříjemné si myslím.

Dle dostupných výzkumů jsou nejčastěji jmenované důvody odchodu: Nedostatek zábavy, negativní vnímání vlastní kompetence a negativní dynamika v týmu. Jsou to podle vás důvody, na které máte jako trenér vliv?

Částečný vliv tam na všechno určitě mé, přeci jen je zodpovědný za hodně těch věcí. Ale řekl bych, že jen do jisté míry. Je to taková alchymie, každou baví něco jiného a nelze se zavděčit všem. Jako problém vnímám, že když jdou do U17, tak jdou holky ke starším, a najednou se setkává s tím, že hraje mezi lepšími a těžko se s tím vypořádávají a určitě i tam změna skupiny, pak nám ta hráčka třeba skončí.

Federace sama uvádí, že chce snižovat počty odpadlých hráček. Což znamená, že chtějí, aby kluby a konkrétněji vy, jako trenér, zajišťoval podmínky takové, aby se tak nestávalo. Máte pocit, že víte, co konkrétně a hlavně JAK, by se mělo měnit, aby teda došlo k nějaké pozitivní změně?

Částečně, a částečně se s tím snažíme pracovat, třeba se snažíme mít B tým. Je s tím ale hrozně práce a nakonec zjistí, že tam ty hráčky nechodí. Je to jedna z variant, která nám v rámci tom odlivu funguje, protože alespon hrajou, ale je to finančně i časově náročné. Ještě jsem nezažil, že by z těchto “rekreantek”, že by z toho byla ta vrcholová úroveň.

Je odchod hráček něco, co probíráte s ostatními trenéry a vedením klubu?

Většinou, když se hráčka rozhodne skončit, tak to řešíme individuálně, ale nevím o tom, že by jich skončilo více najednou. Snažíme zjišťovat, co se stalo a proč.

Vnímáte to jako problematiku, která by se měla, pokud možno řešit? Příkládáte tomu velkou váhu?

Nějaká pozornost se tomu věnovat musí, rozhodla se skončit s basketem a je dobré zjistit, proč to tak je. Ale nejde z toho dělat tragédie a když se rozhodla skončit a nechodila, ale vždycky se to snažíme řešit a dávat tomu váhu.

Jaké jsou podle vás současné problémy vrcholového sportu u dětí a mládeže a souvisí podle vás s odchody hráček?

Za mě je tam jedna hlavní a to je ta ranná specializace. Hodně se probírala a já s tím souhlasím. Je to ale hodně o lidech. Nejvíce to je u malých dětí, kde je třeba trenér, co zná taktiky dospělých, ale aplikuje to do U12 a pořád vyhrávají. Pak přijdou ale do

starších kategorií a tam už jim to tak nefunguje, prohrávají a třeba odpadnou. V 15 třeba končí, protože už tam nevidí ten progress.

Je to dle vás něco, co by se mělo řešit s rodičema, nebo kdo má na to větší vliv?

Já jsem si myslel, že trenér, ale zažil jsem trenéra, co dělal s dětma velkou všestrannost, ale pak mu přišli rodiče, kteří to kritizovali a oni sami chtěli, aby jejich děti hrály jen basket, protože je dali na basket. Rodiče měli prostě pocit, že to nikam nevedlo. Ale stačí jedna negativní osoba ať už rodič nebo trenér a už to prostě nefunguje. Zažil jsem, že byl i velký nátlak od rodičů na dítě v jedenácti, aby si vybralo, protože mělo hodně tréninků týdně. Což je dle mého nesmysl. Sám jsem zažil, že trenéři chtějí prostě vyhrát a přenášejí to na ty děti, ale to není za mě dobře. Setkáváme se s tím, že prostě jezdíme na zápasy, kde v žákyních ani nestřídají a vyhrávají 150:20, trenér má ego, že vyhrál, ale pak jsou ty děti frustrovaný a třeba i kvůli tomu končí.

Příloha č. 9: Rozhovor Emil

Autorka: Nikola Lisá

Realizováno: 7. 3. 2023

Jaké je vaše postavení v klubu X jak dlouho zde působíte?

No jsem v SpS B, jsem tu 11 let.

Jak dlouho se věnujete trénování basketbalu?

To je delší, od roku 1995.

Byl/a jste dříve i v jiných klubech?

Působil jsem 5 let u kluků, pak jsem byl ještě v jednom a v tom současném jsem byl nejdříve u kluků a až pak u holek.

Jaký je váš primární cíl a smysl trénování. S jakou filosofií vstupujete na tréninky a potažmo do soutěží?

Já si myslím, že všichni, co se věnují dětem se snaží, aby ty děti se zlepšovaly a vyšly z toho lepší. Že to pak předvedou na tom zápase, to je asi základní filosofie. Také záleží v jaké kategorii to je, holky mají jiné období puberta/dospívání atd. Každé období má svá specifika. Musí se vnímat ten rozdíl a dneska je to obzvlášť důležité.

Měla by byt ta dívka lepší v rámci basketbalu, či i výchově?

Jestli jsou to malé děti a dělají to 2x týdně, tak tam je důležitá hra a ten celkový vývoj a jak se rozhodnou pro ten jeden sport, důležitá je tam také ta socializace a aby se uměly v tom kolektivu chovat. Ve starší věku je těch tréninků více (5-6x týdně) to mi přijde do U15 zbytečný, ale snažím se, aby se naučily ty základní didaktické činnosti, ale zároveň se nesmí zanedbávat ta výchovná strana. Všichni mají základ v rodině a někdy to rodinné zázemí není ideální. To dítě přijde a vidíte, že tomu dítěti něco chybí a to je orpavdu těžké, to je boj. Chcete pomoci, ale je to těžké. Myslím si, že sportovkyně by se měly chovat vůči sobě slušně, respektovat se a aby se cítily v tom kolektivu dobře. Fair play atd, vše záleží na té výchově. Rodiče, škola i koničky jsou takové velké pilíře, jeden bez druhého nejde a měly by se hezky propojovat.

Je vaše filosofie podobná filosofii klubu a ostatních trenérů?

Teďka si myslím, u nás je asi 5 trenérů a jeden to vidí trochu jinak. Ale jinak s ostatními to vnímáme hodně podobně a máme stejný přístup. Neděláme úplně náborů, jsme menší

oddíl, tak kdo během roku přijde, ten během půl roku rovnou hraje. Nemáme problém s tím, že to úplně neumí, snažíme se z nich vytáhnout maximum a aby hrály. Ty větší kluby, kde si mohou vybírat, která z hráček je nejlepší, my si vybírat nemůžeme a bereme tak nějak všechny holky, co přijdou, snažíme se s tím pracovat. Myslím si, že máme stejný přístup k tomu a jsem a to rád.

Kam se dle vašeho názoru ubírá vrcholový sport dívek? Dnes se mezi odborníky hovoří o nutnosti orientace na pozitivní přístup s důrazem na celkový vývoj dětí a mládeže (psychický, emocionální, fyzický atd.) a odklon od nátlaku na výkon, výhry a úspěch. Jaký je na to váš názor?

No tak, podívejte se, co se týká basketbalu, tak to sleduji a znám to dost dobře. Já jsem o tom slyšel a způsobu trénování žen a až pětkrát se má říkat dobrý, i když je to špatný a po šesté a říct, že je to špatný. (haha) Když jsem tu začínal na začátku 2005, určitě nebyly soutěže řekněme U10, U9, U11 možná bylo i nějaké mixy..ale vůbec se mi nelíbí, že kluci a holky mají hrát mixy a mají 12 let. Ale když jsme u těch nejmladších, organizovat pro ně trénink a všechno, kdy se začínají věnovat nějakému sportu, tak se to posouvá. Dříve do U14 se dělala všeobecná příprava a pak teprve se rozhodovalo. Dnes přijdu na nábor sportu a hnedka u něj zůstanu. A tam začínají ty problémy. Jakmile se začnou specializovat v 8 a 9 letech a pořád dělat jeden pohyb..není dobře. Ony na tom nebudou motoridky líp než ti ostatní, kteří dělají více sportů. Jestli to má být vrcholové nebo nevrcholové, když to dítě do těch 12, 13 chodí na trénink 2 až 3x týdně, myslím si, že rodiče ani trenéři to moc neřeší. Do těch 12 by se to mělo hrát jen jako přáteláky..jakmile se tam dávají tabulky a hraje se tam nějaká kvalifikace, to hned podle mě může jenom odradit. Ti děti i rodiče chtějí, aby se o něco hrálo, ale má se do toho věku vymyslet něco, aby se nehrálo jen o body a o nějaký postup, mistrovství atd. Když už ty děti mají 14 a 15 a věnují tomu více času v týdnu, chodí na soustředění, to už jak se říká “přestává sranda”, to už se tomu to dítě věnuje, jestli má na to hrát s těmi nejlepšími a jestli nemá na to to táhnout, tak hraje nižší ligu nebo nějaký průměr. O ty nejlepší je zájem v jiných klubech, chtějí v 17 hrát ve výběru, chtějí se na to dostat, když je podporované a ten trenér ví, co chce a pomáhá jí se vypracovat, tak ta holka může v 18 a 19 hrát soutěž dospělých a pro každého trenéra v mládeži je to největší úspěch, kterého může dosáhnout. Vyhrát pár zápasů nemá význam, význam má počet holek, které vchoval do těch dospělých a je to plnohodnotná hráčka, které může nabídnout smlouvu či stipendium, to je něco jiného.

Vy jste mluvil o brzké specializaci. Máte pocit, že je to spíše tím, že rodiče dají dítě na jeden sport a nebo tou intenzitou a frekvencí, kterou nastavují ti trenéři a kluby.

Podle mě, kdo se věnuje dětem, tka se určitě potýká se stejnými věcmi jako se potýkám já. Ve střední Evropě, dokud se nezmění přístup školství vůči těm dětem a dokud děti nebudou brát skrze rodiče to, že je tělocvik vážný předmět a není to jen sranda předmět, tak se nic moc nezmění. Jsou děti, které přijdou bez důvodu jen párkrát na TV během roku a mají omluvenky od rodičů a od doktorů, proč by tam chodila, tak to berou ti rodiče. Ale rodiče, kteří jsou aktivní a chtějí, aby se děti vybily, tak říkám, na tom nižším stupni by měla být součástí tělocviku atletika. Některé neumí ani pohybové základy a ani běh. Potom se bojíte s nimi cokoliv dělat s těma dětma.

Je tam také nějaká přirozená selekce. Ti, co vidí, že jim to jde tam zůstanou, ty, kterým to nejde, tak zůstanou třeba kvůli partě, ale spíš odejdou. Podle mě v tom věku, kdy začínají, nesmí se udělat chyba, že to dítě na ten trénink musí jít a že je to povinnost. Ty děti musí cítit, že je to čas, který věnují sobě a kamarádům a aby to bylo hlavně skrze hru. Ono vidíte se začátkem školy už ty děti vezmou tašku a hned jsou ve stresu. U nás by to měla být zábava a ne povinnost.

Přijde vám ta filosofie, kterou máte, že se těžko aplikuje a udržuje v tom systému, který teď funguje?

Někdy to není lehké. Podle mě je strašně důležité, jak ten trenér a ti, co se věnují dětem, nastolí to, jak to prezentují dětem a těm rodičům. Já furt říkám, bez ohledu malí, větší, nesmíme těm dětem lhát. Jakmile to uděláte jednou, ztratíte důvěru a už jste skončili. A pak je důležité, jak to těm rodičům vysvětlíte a řeknete jim to. Dnes máme jeden hodně bohatý ročník a ony, když začínaly, tak většina začínala v době Corony, rok a půl ztratily, ale většina z nich v tom basketu zůstala. Takže tak dva roky teprve se jim věnujeme. Začátek byl náročný, byly tam znát rozdíly a děti vypadaly znechuceně a otráveně a hlavně i ti rodiče. Já jsem od prvního dne s nimi měl dobrý kontakt, tak jsem jim už na začátku říkal, buďte jenom trpěliví, nejde to přes noc a musejí se nejdříve naučit základy a pak se to projeví na zápase. Teď už vypadají ty děti úplně jinak a baví je to čím dál více, rodiče je ještě více podporují a chodí tam spokojení. Říkám není, to jednoduché aplikovat, ale dá se to, pokud se najde cesta k těm dětem i rodičům, protože bez rodičů to nejde.

Jakým způsobem jste získal/a trenérské vzdělání? (VŠ, školení) Jaký typ/úroveň licence máte?

Já mám licenci pro mládežnické kategorie a druhou nejvyšší soutěž chlapů, mám B licenci od federace, dnes je to stupňování jinak (asi TB-III). Já jsem se zapsal kdysi na licenci A, ale nakonec to časově nevycházelo. Basketbal by mě ale samostatně žít nemohl, tak kombinuji s prací, která mi umožňuje trénovat.

Dle stránek federace existuje snaha podpořit trenéry v rozvoji zajišťováním kurzů a různých workshopů. Má tato snaha dle vaší zkušenosti pozitivní výsledky?

Já jsem hodně seminářů absolvoval, jak mi čas dovolí. Miminálně 2x ročně tak dám. V našem kraji toho moc není a dojíždět je náročnější. Občas jsem i sám na semináři přednášel. Chodím na ty, které si já sám vyberu a některá témata se mě samozřejmě netýkají a něco už znám. Kolegové, co to chystají jsou skvělí, lidé, se kterými můžu o basketbalu debatovat a informace si předávat pořád.

Je nějaké téma, které by vás zajímalo?

Především mě zajímá ta práce s tou mládeží. Paní Moulisová dělá skvělou práci s dětma a rád si z toho vždy vezmu nějaká cvičení.

V roce 2015 se rozjela nová koncepce dívčího basketbalu, kterou vytvořila Komise vrcholového basketbalu: Jakým způsobem, a jestli vůbec, se koncepce do vašeho klubu dostala? Začala se nějak implementovat do praxe?

To jsem viděl, byl jsem i na semináři ohledně toho. Není to špatný nápad a oni ví, proč by se to tak mělo dělat. Chceme rozšířit tu základnu, zájem o basketbal a děti se na to hlásily. Mě se hodně líbilo, že federace více navštěvuje oddíly a dělají ukázkové tréninky. Děti se potkají s něčím jiným a pozitivní je to i pro ty trenéry, kteří se těm dětem věnují. Teď posledních pár let dělají i výběrové srazy u 12 a 13 letých na úrovni krajů a pak starší v rámci širšího regionu. Lepší holky se tak vyfiltrují a samozřejmě se stane, že ty, které tam nebyly, tak se tam dostanou další rok. Ale obecně se federace hodně snaží a komunikují s námi a zajímají se o nás. Jsou ochotní a chtějí řešit problémy. Donesla se taková pozitivní energie a do budoucna to určitě bude mít dopad.

Jaká byste řekl/a, že jsou největší úskali zavádění této nové koncepce do praxe? Přeci jen změnit přístup, způsoby a filosofii k trénování a sportu obecně musí být hodně náročná, zvláště u konzervativnějších trenérů.

Lidi jsou různí a co s tím naděláte. Hodně věcí se mění, jinak to vypadá u holek a u kluků, které sleduju a rozdíl je teď a před dvacetiletý. Ale pořád je ten basketbal, ten se zrychlil změnou pravidel, ale základní věci ty fundamentální jsou pořád stejné. Někteří jsou konzervativní a nepřipouští si, aby to bylo jinak, než tomu bylo dříve, to máte tak. Určitě potkávám trenéry, kteří mají pocit, že není prostor pro zábavu, ale já říkám, že to jsou pořád děti. Já jsem hodně aktivní a jak říkám, nesmíte lhát a musíte se od nich učit. Když udělám jako trenér chybu, jsem hned připraven se za tu chybu omluvit. Ten, kdo nepřipustí, že se má 14 leté holce omluvit, tak ten tam nemá co dělat. Oni si toho budou vážit, to tak má být. Dávat jim prostor na hru, ikdyž je největší zápal a stres, tak se to musí balancovat a být sranda, holky si rády povídají, je to s nima sranda. Někdy ztratit pár minut smíchem je přínosnější, než mít nad nima pořád nějaký bič také není dobré.

Zaznamena/al jste za dobu vašeho působení odchody hráček z klubu v mládežnických kategoriích? (12-19)

My jsme nikdy neměli podobný problém. Já když jsem sem přišel, tak jsem přebral mladší dorost, který byl nakonec úspěšný, ale tam třeba holky odcházely, že šly na VŠ, nebo nějaká brigáda atd. U nás byl odchod jaksi přirozený, protože jsme holkám nemohli nabídnout nic jiného než druhou ligu a neměli jsme ročníky, ale u nás mi to přišlo přirozené. Obecně bych ale řekl, že o ty lepší holky 16-18 let je velký boj. Všichni se o ně přetahují a jsou tu velké přestupy. Což si myslím, že nepřináší moc velkou radost a je to spíš neštěstí, protože těch holek, které by v 17 hrály ženy, můžeme spočítat na prstech jedné ruky. Ty 18 a 19 už dostávají příležitost, ale česká liga dle mého ztratila hodnotu. Ta nejvyšší soutěž je to nadupané cizinkami a vyhrávají s přehledem, zbytek si to nemůže finančně dovolit. Kdo se z těch mladších dostane do družstva, kde se hraje nejvyšší soutěž a má podporu trenéra a zjistí, že si tam může vydělávat a jen málokterá z holek se rozhodne a zůstane hrát. Zbytek vůbec nehraje a 75 % v tom věku úplně končí s basketem. To procento je i mnohem vyšší než u kluků. Problém je ten přechod, že ne každý dá těm mladším šanci a ne každý motivuje a podporuje, ne každý klub nabídne holce více než ty materiální věci, ale to dítě musí mít i nějaké finanční prostředky atd. Nejsou motivované po této stránce, to je dle mého taky trošku problém.

Je dle vás problém, že ne každý klub má béčkový tým a ty hráčky při přechodu do dorostu nemají kam jít?

My, jak jsem říkal, s tím odchodem problém nemáme. Jen málo individuálních případů. Letos poprvé se stalo, že máme holky, které jsou hodně výkonostně rozdílné a tak jsme je přihlásily do nadregionální soutěže, aby něco hrály a dokonce se nám i počet navýšil, protože některé přivedly třeba kamarádku atd. Takže jsme tam ty holky udržely. Ten zbytek se často rozplyne do jiných oddílů a nebo skončí, což je škoda. Ať hrají klidně nějaký přebor, o nic nejde a jenom jim pro to udělat podmínky. Já si myslím, že často je problém, že oddíl nemá finanční prostředky, aby se jim někdo věnoval. Bohužel, ale já si myslím, že největší počet končí v těch 18 a 19 letech.

Dle dostupných výzkumů jsou nejčastěji jmenované důvody odchodu: Nedostatek zábavy, negativní vnímání vlastní kompetence a negativní dynamika v týmu. Jsou to podle vás důvody, na které máte jako trenér vliv?

Určitě, týmová dynamika, u holek je to specifické, ale já si myslím, že šatna je jejich soukromí. Nikdy jim tam nelezu a vždy se domlouváme, když tam jdu. Takže spoustu věcí, které se tam třeba dějí, tak o nich nevím, protože tam jen tak nechodím. Já hlavně nechci být rozhodčí mezi nimi a byl třeba na straně jedné či druhé. Já říkám, vy nemusíte být kamarádky ze školy, z lavičky atd..můžete být každá odjinud, ale když jste tady na tom hřišti, tak musíte komunikovat a respektovat jednu druhou. Jestli mají nějaké problémy třeba se závistí apod. Tak já furt říkám, važte si jedna druhé, rozdíly mezi váma jsou dobré, kdybyste byly stejné, tak by to byla nuda. Musíme se chovat slušně a respektovat se, nemusíme být nejlepší kamarádky. U holek i u kluků to platí podle mě také, týmový duch je důležitý, odráží se to pak i na výsledcích. A když je u holek dobrá parta, tak je to největší štěstí.

Federace sama uvádí, že chce snižovat počty odpadlých hráček. Což znamená, že chtějí, aby kluby a konkrétněji vy, jako trenér, zajišťoval podmínky takové, aby se tak nestávalo. Máte pocit, že víte, co konkrétně a hlavně JAK, by se mělo měnit, aby teda došlo k nějaké pozitivní změně?

S každou jinou problematikou, že se má něco udělat jinak a že je všechno špatně, to dokáže říct každý. To není problém, ale problém je Jak a najít to řešení. Pojdme půl roku dělat první krok, potom další. Ale když ten oddíl nemá podmínky, aby té holce něco nabídl, tam je hodně důležitá komunikace s rodiči a dětmi. Když vidíte, že to

směřuje k tomu, že ta holka přestane, tak by si s ním měl promluvit a co by se mělo zlepšit, aby to tak nedopadlo.

Párkrát, když jsme měli rozhovor s nimi, tak se ta situace vždycky změnila k dobrému. Podle mě, jestli ta holka, která s basketem končí, která si neuvědomuje kvalitu, nebo nemá zájem, protože to zasahuje do osobního života, tak podle mě není problém, že nebude hrát, ale že odchází od basketu úplně. Ale jsou dvě možnosti, jak ji zaujmout, aby u toho zůstala. Jedno je trénování, což je zajímavé povolání, osobně mě to pořád baví a druhá věc je, že mohou být rozhodčí. Jak já znám tu basketbalovou komunitu, když vydrží deset let v tom sportu, ať už skončí jakkoliv, tak strávili čas spolu a budou mezi sebou pořád v kontaktu. Já se rád setkávám se svými bývalými spoluhráči. Zkrátka, když zůstanou v tom sportu a neodejdou úplně, udrží mezi sebou kontakty, protože komunita je hodně dobrá. Možná mají ostatní jiné zkušenosti. Já nejsem taková kapacita, abych dokázal říct, co a jak se má měnit. Ale myslím si, že se lidé mají potkávat a bavit se o tom společně, co se má s tím dělat. Jednou za rok se potkat a říct, že je potřeba něco změnit, tak se nic nezmění.

Je odchod hráček něco, co probíráte s ostatními trenéry a vedením klubu?

Spíš během individuálních případů, když si všimnu, že tam třeba nějaká holka přestala hrát. Asi tam samozřejmě byl nějaký problém, třeba s trenérem, ale těch případů je málo a ti trenéři, který se to týká, tak se s tím pochlubit asi nepřijdou, i kdyby věděli, že byli tím důvodem.

Vnímáte to jako problematiku, která by se měla, pokud možno řešit? Příkladáte tomu velkou váhu?

Určitě by se to řešit mělo. To, jak jsou nastavené ty soutěže, tak kdo má možnosti a navazují jim ročníky a dostanou se třeba do druhé a první ligy, ale tím, že ta pyramida končí těma ženama, ale některé, které končí s tím dorostem, že do těch žen plynule přejdou. Ale když vydrží do těch 23 let, tak se dá říct, že jsme udělali kus dobré práce. Ale na to ten klub musí mít podmínky a koncepci, že v každém ročníku budou procházet až do vrcholu té pyramidy.

Jaké jsou podle vás současné problémy vrcholového sportu u dětí a mládeže a souvisí podle vás s odchody hráček?

Já si myslím, že ten problém, který hraje největší roli, ten začíná už v mládí. Základní škola atd. Teď jsme svědky, že se doba zase posunula jinam a s tím, co se já setkávám,

tak svědčí o tom, že děti jsou línější a zjišťuju, že mají všechno a nemusí pro to nic moc dělat. To se dotýká všeho. Slyšel jsem jednu věc od jiného člověka a on říkal: Čím dál horší podmínky na trénování, tím větší obětavost. A já s tím 100 % souhlasím, protože hodněkrát jsem zažil, kdy měly holky sebelepší podmínky a neměly motivaci. Ty, kterým se někdo věnoval ve skromných a minimálních podmínkách, tak byly lepší. Mluvily jsme také o té nepohyblivosti, brzké specializaci a ta kovidová doba tomu ještě více nahrála. Děti byly doma, online výuka a děti najednou zjistily, že nemusí nic dělat, když se mají fajn doma na gauči. Díky bohu, že se zase hraje a nám se naštěstí děti i po Covidu vrátily.